Työpaikkatiedote 3/2012

Kesätöissä huomioitava työsuojelu ja työehdot

Pian on käsillä se aika vuodesta, jolloin kesätyöntekijät aloittavat työt. Kesätöissäkin on huomioitava työsuojeluasiat ja työehdot.

Nuorella työntekijällä tarkoitetaan alle 18-vuotiasta työntekijää. Työhön voidaan ottaa 15 vuotta täyttänyt oppivelvollisuutensa suorittanut henkilö. 14-vuotias tai tänä vuonna 14 vuotta täyttävä voi tehdä enintään puolet loma-ajastaan kevyttä työtä, josta ei ole haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen. 13-vuotias tai nuorempi saa työsuojeluviranomaisen poikkeusluvalla työskennellä tilapäisesti esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa.

Linkit:

Laki nuorista työntekijöistä

STM:n asetus nuorille työntekijöille sopivista kevyistä töistä

Työsopimus

Työsopimus on syytä tehdä kirjallisesti, vaikka suullinenkin sopimus on pätevä. 15-vuotias voi tehdä työsopimuksen itse. Alle 15-vuotiaan puolesta sen allekirjoittaa huoltaja tai nuori itse huoltajan suostumuksella. Työsopimus kannattaa laatia kahtena kappaleena, toinen työntekijälle, toinen työnantajalle. Työsopimukseen on syytä kirjata ainakin palkan määrä, työaika, työtehtävät ja työsuhteen kesto, sovellettava työehtosopimus sekä määräaikaisuuden peruste. Ellei työsopimusta tehdä kirjallisena, on työnantaja yli kuukauden kestävissä työsuhteissa velvollinen pyytämättä antamaan kirjallisen selvityksen näistä työsuhteen ehdoista.

Linkit:

Työsopimusmalli

Työsopimuslaki

Palkka

Palkan suuruus ilmenee yleensä alalla sovellettavasta työehtosopimuksesta. On syytä varmistua siitä, että palkka lisineen on oikein maksettu. Joka kesä tulee ilmi tapauksia, joissa joko peruspalkkaa tai ainakin yli- tai sunnuntaityökorvauksia taikka ilta- ym. lisiä on jätetty nuorille maksamatta. Näitä eriä ei saa sisällyttää peruspalkkaan, vaan ne tulee maksaa sen lisäksi. Palkanmaksun yhteydessä tulee antaa myös palkkalaskelma.

Työaika

Alle 15-vuotiaan työpäivä saa olla koulujen loma-aikana enintään 7 tuntia päivässä ja 35 tuntia viikossa eikä ylitöitä saa tehdä. 15 vuotta täyttäneen nuoren työaika saa olla yhtä pitkä kuin täysi-ikäisenkin ja määrätyin rajoituksin myös ylitöiden tekeminen on sallittua. Alle 15-vuotiaan työaika tulee pääsääntöisesti sijoittaa klo 8.00-20.00 ja 15 vuotta täyttäneen klo 6.00-22.00 väliseen aikaan. Yötyö on nuorilta kielletty. Työnantajan tulee pitää työaikakirjanpitoa.

Linkki:

Työaikalaki

Työtodistus

Määräaikainen työ päättyy työsopimuksessa sovitun ajan kuluttua ilman irtisanomisaikaa. Työntekijällä on oikeus pyynnöstä saada työsuhteen päättyessä työtodistus. Työtodistus kannattaa aina pyytää, se on tärkeä asiakirja uutta työpaikkaa tai koulutuspaikkaa haettaessa.

Linkki:

Työtodistusmalli

Työturvallisuus

Työtehtävät on suhteutettava nuoren fyysiseen ja henkiseen suorituskykyyn. Nuorten työhönopastuksesta ja työn valvonnasta tuleekin kantaa erityistä huolta. Ainakin työskentelyn alkuvaiheessa edellytetään käytännössä jatkuvaa valvontaa, jotta voidaan varmistua luotettavasti siitä, että nuori on oppinut tekemään työnsä oikein ja turvallisesti.

Asetuksessa nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä säädetään niistä edellytyksistä, joilla alle 18-vuotiailla työntekijöillä voidaan teettää nuorista työntekijöistä annetun lain tarkoitettuja erityisen haitallisia tai vaarallisia töitä.

Linkit:

Asetus

Esimerkkiluettelo nuorille vaarallisista töistä

Apua ja neuvoja

Jos kesätyössä ilmenee ongelmia, ne selvitetään ensisijaisesti työpaikalla. Apua asian selvittämiseksi voi pyytää luottamusmieheltä, työsuojeluvaltuutetulta tai muulta työntekijäin edustajalta, jos työpaikalle sellainen on valittu. Jos asia ei työpaikalla selviä, voidaan kääntyä aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen puoleen. Työsuojeluviranomaiset antavat neuvoja ja ohjeita niin työnantajille kuin työntekijöillekin. Järjestäytyneet työntekijät voivat olla yhteydessä myös omaan ammattiliittoonsa.

Linkki:

Työsuojeluviranomaisten yhteystiedot

Aluehallintovirasto